

den bodem bijeenhalen. Ook hierbij zijn alweer de zwemvliezen van groot nut. Met den snavel wordt die kleiheuvel aan de buitenzijde en eveneens de holte bovenin gladgestreken. Boven het water uit reiken die nesten niet meer dan één, hoogstens anderhalven voet. Bij zware en langdurige regens hebben die nesten veel van het water te lijden. In nog veel grootere getale dan op Bonaire, komen de flamingo's voor op de Roques-eilanden, een kleine dagreize zeilens ten Oosten van Bonaire. Dáár hebben zij geregeld hun broedplaatsen, dáár zijn zij bij duizenden aanwezig. In vroeger jaren werd er door de Bonairianen, die zich daar met vischvangst en kalkbranden onledig hielden, veelvuldig jacht op hen gemaakt, waarbij men aldus te werk ging. Alvorens de jongen zóóver ontwikkeld waren, dat zij konden vliegen, werden ze in troepen bijeengedreven. De ouden namen opgeschrikt de vlucht en lieten de jongen aan hun lot over. Langzaam werden die jongen dan in steeds nauwer doorgang gedreven, die aan het einde, ter zijden en boven met takken was afgesloten. Zoo werden ze soms wel met 100 tegelijk buit gemaakt, geslacht en gegeten. Zelfs is 't wel gebeurd, dat het vleesch ingezouten naar Bonaire werd gezonden.

Ook op de ouden werd daar wel jacht gemaakt, maar heel wat overleg en voorzichtigheid werd er vereischt om ze levend in handen te krijgen. Wanneer het terrein er zich toe leende, trachtte men ze benedenwinds ongemerkt zoo dicht mogelijk te naderen, om ze daarna onverhoeds op het lijf te vallen. Heeft de flamingo op den uitkijk geen onraad bemerkt en den aanval niet bijtijds aan zijn makers kunnen verraden, dan schijnen ze de struisvogel-taktiek te volgen. Met versnelde pas loopen ze door de lagunen weg, maar steken daarbij den kop in het water vooruit, als waren ze beschaamd, dat ze zich zoo onnoozel in den val lieten lokken. Als men een flamingo schiet en treft, zullen natuurlijk de anderen terstond opvliegen, doch even spoedig zal men er één of twee zien, die weer neerkomen, als om den gevallene ter hulp te snellen, zoodat men den tijd heeft, het geweer opnieuw te laden, om een tweede onder schot te nemen.

Opmerkenswaardig is nog, dat een troep flamingo's, die een andere verblijfplaats gaan opzoeken, zich bij hun vlucht in wigvorm scharen en door een ouden »bereidsen« vogel aangevoerd, altijd in rechte lijn op het doel van hun tocht aanvliegen. Zoo strekken zij menigmaal aan de bemanning der zeilscheepjes, die hun gewone verblijfplaatsen kent, tot gids.

* * *

Eenige jaren geleden zijn de flamingo's opnieuw het voorwerp geweest van wetenschappelijk onderzoek van de zijde van twee Amerikaansche geleerden, Prof. Wheeler en F. M. Chapman, die met hun schoenerjacht *Gloria* twee tochten naar de Bahama-eilanden, gelegen tusschen Cuba en Florida, ondernamen, enkel met het doel om eenigszins nader met de levenswijze van deze merkwaardige vogels bekend te raken. De eerste reis was teleurstellend, in zóóver, dat men niet kon slagen de broedplaatsen van den vogel te ontdekken. Den 8sten Mei 1904 vonden echter eenige inboorlingen, ter opsporing uitgezonden, de nesten. Toen men eindelijk den 20sten Mei ter plaatse aankwam, trof men maar zeer weinige vogels. Een wolkbreuk had de dieren verdreven, de nesten losgeweekt en de eieren gebroken. Ten laatste waren zij toch zoo gelukkig den 7^{den} Juni eene nieuwe broedplaats uit te vorschten. De beste voorzorgen werden in acht genomen, om ditmaal naar wensch te slagen. Schermen en tenten werden uitgespannen en telkens meer vooruitgeschoven tot in de nabijheid der nesten, om aldus, zonder de schuwe vogels op te schrikken, hen van zoo nabij mogelijk te bespieden. Acht dagen lang brachten de

onderzoekers daar door, alles opteekend, schetsend en schilderend, van tal van groepjes en posen des vogels »kiekjes« nemend. Ten afscheid namen zij nog een belangrijke collectie aan materiaal mede naar New-York.

Als resultaat van dien tocht werd een uitgebreide groep van flamingo's, jongen zoowel als volwassenen, met hun nesten, broedend en voedsel zoekend, alles zoo natuurgelukkig in het *Museum van Natuurkunde* te New-York opgesteld. Zoodat die groep in werkelijkheid te zien geeft, houden die twee Amerikanen het thans voor uitgemaakt, dat de flamingo als regel slechts één en ten hoogste twee eieren uitbroedt, en op het nest zit, daarbij zijn pooten als de beenen van een passer toevouwend. Het bleek hun ook nog, dat de jongen de eerste dagen uit de krop gevoerd worden. Het eerste voedsel, dat ze zelf zoeken, is de gebroken eierschaal, die kort te voren hun tot omhulsel strekte. Na 3 of 4 dagen verlaat de jonge vogel het nest, om in den pool, gelijk de ouden, het voedsel op te duiken.

Ook al is men genegen de nieuwe ontdekkingen dezer Amerikanen zoo maar voetstoots aan te nemen, zoo zal er toch voor de ornithologen, bij een vernieuwd onderzoek op Bonaire of de Roques-eilanden, nog wel iets te leeren vallen. Best mogelijk dat misschien de lof van een gezaghebbend en hoogst wetenschappelijk man over Labat opnieuw bevestigd wordt: »Het is een eigenaardige zaak met die oude schrijvers. Zij hebben dikwijls goed gezien en soms meer dan de latere reizigers, die reeds vooraf te zeer overtuigd waren van hun groote wetenschappelijkheid.«

Rincón-Bonaire,
Nederl. West-Indië.

P. A. EUWENS O. L.,
Pastoor.

Januari 1909.

Losse blaadjes uit mijn dagboek.

Euchelia jacobaeae en de parasieten.

Verleden jaar verzamelde ik in Bloemendaal verscheidene rupsen van 't St. Jacobsvlindertje en kreeg er tot mijne verwondering in 't geheel geen parasieten uit. Uitwerkselen der schuwkleur? Denkelijk niet. De rupsen leefden op planten van 't Kruiskruid, die in de schaduw van denmen groeiden. Zoodat bekend hebben sluipvliegen en wespen een bepaalde voorliefde voor zon en nu veronderstel ik dat de rupsen vrijbleven van parasieten, doordat hare belagers in 't zonnetje bleven.

Verminking en ziekte bij rupsen.

Bij een kweekje rupsen van *Smerinthus ocellata*, de Avondpauwoog, bemerkte ik, dat de jonge rupsen blijkbaar met smaak elkaars horentjes opaten, hoewel het hen niet aan voedsel ontbrak. Ook bij de vervelling kwam het horentje niet terug; de rupsjes hadden naar 't scheen geen hinder van de amputatie.

Bij twee jonge rupsen van de Hermelijn bemerkte ik insgelijks dat van een der rupsen de staart bijna geheel verdwenen was. Hier liep het niet zonder ongelukken af. Het verminkte rupsje at niet meer en bleef stil zitten, terwijl aan het stompje een zwarte druppel vocht hing die steeds grooter werd. Daar ik het verschijnsel voor een infectieziekte hield, bevochtigde ik het zieke gedeelte met een slappe carboplossing en jawel, na eenige dagen was het rupsje hersteld en at weer als te voren.